אישים באגרות הראי"ה

הרב ד"ר יהודה ליב לנדא, רב יוהנסבורג

רב יוהנסבורג והרב הראשי של דרום אפריקה, משורר ומחזאי עברי · תרכ"ו – תש"ב (1866–1942)

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

הרב ד"ר יהודה ליב לנדא נולד בח' באייר תרכ"ו (1866) בזאלוז'צה שבגליציה. למד בבית המדרש לרבנים בווינה ובאוניברסיטת וינה, וקיבל תואר דוקטור. בשנת 1901 נתמנה לרב במנצ'סטר, ובשנת 1903 לרב ביוהנסבורג. בשנת 1912 נתמנה לרב הראשי של דרום אפריקה, ושימש גם פרופסור לספרות עברית. פרסם שירים, מחזות ומאמרים בעברית. נפטר בי"ג באלול תש"ב (1942).

הרב קוק על הרב יהודה ליב לנדא

במרחשוון תרפ"א (1920) הודה לו הרב קוק על 700 לירות שטרלינג שהגיעו ממנו "לטובת היהדות". הכסף הציל את "נצח ישראל", יסוד החינוך הדתי במושבות, ונמסר לד"ר לוין, שישלח חשבון מדויק. בלי זה, כתב הרב קוק, אולי היה הכול נופל "בידי השמאליים" (כרך ד', אגרת אסט).

האגרות

כרך ד', אגרת אסט: בי' במרחשוון תרפ"א: 700 הלירות הצילו את "נצח ישראל", רשת החינוך הדתי במושבות.

"שהי' להציל את נצח ישראל, שהוא יסוד החנ"

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הרב יהודה ליב לנדא, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אסט

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י' מרחשון תרפ"א **נמען:** הרב יהודה ליב לנדוי, רב יוהנסבורג

700 הלירות שנשלחו הצילו את 'נצח ישראל', יסוד החינוך הדתי במושבות, מקריסה, ונמסרו לד"ר לוין, שישלח חשבון מדויק. בלי זה אולי היה הכול נופל 'בידי השמאליים, הורסי יסוד הקודש'.

עיקרי הדברים

- 700 לירה.
- הצלת נצח ישראל.
- חשבון מד"ר לוין.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1]. י' לחי מרחשון תרפ"א[2]

לכבוד הרב הגאון המפורסם אוצר תורה חכמה ויראת ה' טהורה מו"ה[3] יהודא ליב ד"ר[4] לנדוי [הרב ד"ר יהודה לייב לנדא, רבה הראשי של יוהנסבורג] שליט"א[5].

הרב הכולל בק"ק יאהאניסבורג יצ"ו[6], שלום וברכה מהר הקדש. אחדשה"ט[7] הנה ע"ד[8] הסכום שבע-מאות לי"ש[9] שהגיעני מהדר"ג[10] לטובת היהדות, עפ"י[11] התלגרמה שלי ושל האדון קרק נ"י[12], כבר הודעתי למר מקבלתו וממסירת הכסף לתעודתו, שהי'[13] להציל את נצח ישראל, [ראו (כרך ב', אגרת תריח)] שהוא יסוד החנוך הדתי במושבות מנפילה והתמוטטות, אשר זה המשלוח הציל את המצב, ומסרתי את הסכום ליד המנהל מר ד"ר לוין שהיה המכניס והמוציא את כל עניני המוסד וציויתיו לשלוח לכתר"ה[14] חשבון מדויק, והנני מקוה שכבר הגיע החשבון ליד כת"ר[15]. והנני בזה עוד הפעם להביא את ברכתי ורגשי תודתי לכ"ג, על אשר בזכותו באה ההצלה הזאת לחנוכנו הדתי במושבותינו היקרות, כי לולא נפל אז המצב מפני המשבר, אז מי יודע אם לא נפל הכל בידי השמאליים, הורסי יסוד הקדש אישור על קבלת כספים בישובינו, וברכת ה, תבא על הזכאים, שהזכות הגדולה הזאת נתגלגלה על ידם חברי ועד העזרה והדר"ג[16] בראשם, והנני בזה חותם בכל חותמי ברכות מציון ומקדש, כנה"ר[17] ונפש ידי"ע[18] דוש"ת[19] באה"ר[20], מהר הקדש מירושלים, הק'[21] אברהם יצחק ה"ק[22]

1. ב"ה - ברוך השם
2. תרפ"א - השנה תרפ"א (1920/1921)
3. מו"ה - מורנו הרב
4. ד"ר - דוקטור
5. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
6. יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
7. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
8. ע"ד - על דבר
9. לי"ש - לירות שטרלינג
10. מהדר"ג - מהדרת גאונו

11. עפ"י – על פי
12. נ"י – נרו יאיר
13. שהי' – שהיה
14. לכתר"ה – לכבוד תורתו רום הדרתו
15. כת"ר – כבוד תורתו
16. והדר"ג – והדרת גאונו
17. כנה"ר – כנפשו הרמה
18. ידי"ע – ידידו עוז
19. דוש"ת – דורש שלומו ותורתו
20. באה"ר – באהבה רבה
21. הק' – הקטן
22. ה"ק – הכהן קוק